

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Olsztyn, 24 maja 2023 r.

PS-II.431.1.6.2023

Szanowna Pani
Małgorzata Rochoń
Dyrektor Miejskiego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Działdowie
ul. Jagiełły 30
13-200 Działdowo

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz.U. 2020 r., poz. 224), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej” przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Działdowie (ul. Jagiełły 30, 13-200 Działdowo), NIP : 571-10-40-746; REGON : 002710409.

W okresie objętym kontrolą, a także w czasie prowadzenia kontroli wykonywanie zadań w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Działdowie nadzorowała Pani Małgorzata Rochoń, pełniąca funkcję Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Działdowie od dnia 1 grudnia 2018 roku.

(dowód: akta kontroli: 12)

Kontrolę przeprowadził kontroler:

Hanna Matysiak – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – Oddział Zabezpieczenia Społecznego
- legitymacja służbowa nr 93/2018, wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie,
- upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 22 marca 2023 roku nr FK-IV.0030.277.2023 do przeprowadzenia kontroli problemowej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Działdowie.

(dowód: akta kontroli: 7)

Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki w Olsztynie
Al. Marsz. J. Piłsudskiego 7/9
10-575 Olsztyn

tel. 89 523 24 44, 89 523 23 33, fax 89 527 74 47
www.olsztyn.uw.gov.pl
info@uw.olsztyn.pl

Skrzynka ESP na ePUAP /WMURZADWOJ/SkrytkaESP

Kontrola została przeprowadzona w dniach od 17 kwietnia 2023 roku do 28 kwietnia 2023 roku. Odnotowano ją pod pozycją 2/2023 w książce kontroli prowadzonej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Działdowie.

(dowód: akta kontroli: 12)

Kontrola odbyła się w trybie hybrydowym, tj. część czynności kontrolnych prowadzona była w sposób bezpośredni, czyli w siedzibie jednostki kontrolowanej, a pozostałe czynności w Warmińsko-Mazurskim Urzędzie Wojewódzkim w Olsztynie, z wykorzystaniem narzędzi informatycznych do zgromadzenia materiału dowodowego, w celu ustalenia stanu faktycznego, a następnie dokonania oceny działalności jednostki kontrolowanej, a także sformułowania ewentualnych zaleceń pokontrolnych. Rozpoczęcie kontroli nastąpiło w pierwszym dniu kontroli, w trakcie której okazano legitymację służbową kontrolera, poinformowano o zasadach kontroli w trybie hybrydowym, wymaganych dokumentach do kontroli oraz formach i terminie ich przekazania.

Upoważnienie kontrolera do kontroli zostało przekazane do kontrolowanej jednostki za pośrednictwem e-PUAP.

Kontrola została zakończona podczas spotkania z Dyrektorem Ośrodka, w czasie którego przekazano wstępne wnioski z przeprowadzonej kontroli oraz poinformowano o przewidywanym terminie przekazania projektu wystąpienia pokontrolnego.

Akta przeprowadzonej kontroli dostępne są w systemie EZD pod nr sprawy PS-II.431.1.6.2023.

Zakres kontroli:

- **przedmiot kontroli**

przedmiotem kontroli była ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,

- **okres objęty kontrolą**

kontrolą objęto okres świadczeniowy 2021/2022 (od 1 października 2021 roku do 30 września 2022 roku).

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 pkt 1, art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224) oraz art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r., poz. 190) w związku z art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz. U. z 2023 poz. 581) – *zwanej dalej ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów*.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Działdowie w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie**.

USTALENIA KONTROLI

Na podstawie dokumentów otrzymanych w toku kontroli oraz danych wykazywanych przez jednostkę w sprawozdaniach rzeczowo-finansowych z zakresu funduszu alimentacyjnego za IV kwartał 2021 roku oraz I, II i III kwartał 2022 roku - przekazywanych za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej, dokonano następujących ustaleń:

1. W jednostce kontrolowanej, w okresie świadczeniowym 2021/2022 (od 1 października 2021 roku do 30 września 2022 roku) na świadczenia wypłacane z funduszu alimentacyjnego finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa - w rozdziale 85502 - wydatkowano kwotę **817.021,43 zł (ilość świadczeń 2 012)**.
2. Ogółem kwota zwrotów od dłużników z tytułu wypłaconych przez jednostkę kontrolowaną świadczeń z funduszu alimentacyjnego - w okresie świadczeniowym 2021/2022 (od 1 października 2021 roku do 30 września 2022 roku) - wyniosła **327.647,62 zł**, co stanowiło **40,10 %** wypłaconych w tym okresie świadczeń.
3. Łączne zadłużenie dłużników alimentacyjnych, wobec Skarbu Państwa, powstałe z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego – narastająco do dnia 30 września 2022 roku – wyniosło łącznie **9.033.316,53 zł**, z tytułu odsetek **3.632.379,57 zł**.
4. Zgodnie z art. 27 ust. 4 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – 40% kwoty odzyskanej z tytułu należności od dłużnika alimentacyjnego stanowi dochód własny gminy organu właściwego wierzyciela uzyskany z realizacji zadań w rozdziale 85502 – w gminie kontrolowanej, stanowiło:
 - **15.047,86 zł** - w IV kwartale 2021 roku;
 - **30.669,11 zł** - w okresie I, II i III kwartału 2022 roku.
5. Wysokość środków własnych przeznaczonych na obsługę kontrolowanego zadania:
 - w IV kwartale 2021 r. – **22.089,65 zł**
 - w I-III kwartale 2022 r. – **27.081,95 zł**.

(dowód: akta kontroli: 12)

I. Organizacyjne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gmina Działdowo na koniec 2022 roku liczyła 19.924 mieszkańców. Organem właściwym, zobowiązanym na tym obszarze do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów jest Burmistrz Działdowa.

Zgodnie z upoważnieniami, wydanymi przez Burmistrza Działdowa zadania z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów realizował Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Działdowie.

W okresie objętym kontrolą Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Działdowie wykonywał swoją działalność na podstawie Statutu, nadanego mu w drodze uchwały Nr XI/101/11 Rady

Miasta Działdowo z dnia 10 listopada 2011 r. w sprawie nadania Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Działdowie wprowadzającej w załączniku do uchwały jednolity tekst Statutu. Statut jednostki w § 3 określa, że Ośrodek realizuje zadania Gminy Miasto Działdowo w zakresie pomocy społecznej, będące zadaniami własnymi gminy, zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, a także inne zadania nałożone ustawami, przekazane do realizacji na podstawie upoważnień Burmistrza.

Organizację wewnętrzną, zasady funkcjonowania oraz zadania jednostki kontrolowanej określa Regulamin Organizacyjny Ośrodka wprowadzony Zarządzeniem Nr 40/2021 Dyrektora Ośrodka z dnia 22 grudnia 2012 r.

Regulamin określa w § 5 ust. 1 realizację zadań własnych gminy i zleconych gminie w szczególności m.in. wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

(dowód: akta kontroli: 12)

II. Kadra realizująca zadania objęte kontrolą

W trakcie kontroli ustalono, że Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Działdowie był organizacyjnie przygotowany do wykonywania zadań objętych kontrolą.

W Ośrodku za realizację zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów odpowiedzialny jest Dział Świadczeń. Zadania objęte kontrolą nadzorowane są bezpośrednio przez Dyrektora Ośrodka i wykonywane przez Kierownika działu świadczeń oraz podległych mu trzech pracowników merytorycznych zatrudnionych na stanowisku inspektora. Jeden z pracowników był zatrudniony do dnia 30.11.2021 r. , natomiast jeden z pracowników realizuje zadania w ramach zastępstwa pracownika w czasie jego nieobecności. W dniu rozpoczęcia kontroli pracownicy realizujący kontrolowane zadania posiadali aktualne zakresy czynności.

Kierownik Działu Świadczeń oraz pracownicy merytoryczni posiadali stosowne upoważnienia Burmistrza Miasta Działdowo do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowań i przekazywania do biura informacji gospodarczej informacji o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych.

W okresie objętym kontrolą pracownicy wykonujący kontrolowane zadania, uczestniczyli w szkoleniach mających wpływ na podwyższenie stanu ich wiedzy oraz umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych zadań. Udział w szkoleniach potwierdzały przedstawione certyfikaty.

(dowód: akta kontroli: 12)

III. Techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej ma swoją siedzibę w Działdowie, zlokalizowaną przy ul. Jagiełły 30. Budynek składa się z trzech kondygnacji. Na parterze budynku mieści się kancelaria radcy prawnego oraz kancelaria notarialna. Na pierwszym i drugim piętrze znajdują

się pomieszczenia Ośrodka. Dział realizujący kontrolowane zadania zajmuje I piętro budynku. Osoby niepełnosprawne poruszające się na wózku inwalidzkim mogą dostać się bezpośrednio do Ośrodka, a następnie windą na piętro budynku, gdzie zapewniona jest odpowiednia szerokość korytarzy i drzwi.

Każde stanowisko pracy realizujące kontrolowane zadania wyposażone są w sprzęt i urządzenia biurowe niezbędne do jego prawidłowego funkcjonowania (komputery, drukarki, skaner, drukarka, niszczarka). Pracownicy merytoryczni realizujący zadania z funduszu alimentacyjnego zajmują obecnie jedno pomieszczenie, a w okresie objętym kontrolą osoby realizujące zadania oraz współpracownicy zajmowali 3 pomieszczenia.

Wywiady alimentacyjne z dłużnikami alimentacyjnymi przeprowadzane są w punkcie obsługi interesantów. Podczas przeprowadzania wywiadu alimentacyjnego w celu zapewnienia ochrony danych osobowych i zachowania poufności w pomieszczeniu nie przebywają inne osoby, oprócz osoby przeprowadzającej wywiad alimentacyjny i dłużnika alimentacyjnego.

(dowód: akta kontroli: 12)

Z przedstawionej kontrolującym dokumentacji wynika, że MOPS w Działdowie ma wykupioną licencję z Sygnity Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie na korzystanie z oprogramowania do obsługi Funduszu Alimentacyjnego. Dyrektor Ośrodka przedłożył dokumenty dotyczące m.in. płatności zobowiązań związanych z zakupem oprogramowania użytkowego.

(dowód: akta kontroli : 12)

Zgodnie z art. 8a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz z art. 12a ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 528) od dnia 1 lipca 2015 roku organ właściwy wierzyciela zobowiązany jest do przekazywania do wszystkich biur informacji gospodarczych, informacji o wysokości zadłużenia dłużników alimentacyjnych.

W okresie objętym kontrolą, w jednostce kontrolowanej powyższe informacje przekazywano do pięciu biur, tj.:

1. Krajowy Rejestr Długów Biuro Informacji Gospodarczej S.A.– od dnia 08.10.2015r.
2. Biuro Informacji Gospodarczej InfoMonitor S.A.– od dnia 21.10.2009r.
3. Krajowa Informacja Długów Telekomunikacyjnych – od dnia 08.05.2017r.
4. ERIF Biuro Informacji Gospodarczej S.A.– od dnia 08.10.2015r.
5. Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej S.A.– od dnia 13.10.2015r.

Z informacji uzyskanej od Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Działdowie wynika, że informacje do biur gospodarczych przesyłane są raz w miesiącu.

(dowód: akta kontroli: 12)

IV. Skargi z zakresu spraw objętych kontrolą

W okresie objętym kontrolą do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Działdowie nie wpłynęły żadne skargi dotyczące spraw z zakresu uregulowanego ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

(dowód: akta kontroli: 12)

V. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych oraz podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Działdowie prowadził:

- **156 postępowań** administracyjnych w sprawach związanych z przyznaniem świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w tym: **149** postępowań zakończonych decyzjami o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego; **7** postępowań zakończonych decyzją odmawiającą prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- **7 postępowań** administracyjnych w sprawie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, zakończone wydaniem decyzji uznającej dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się;
- **6 postępowań** administracyjnych w sprawie ustalenia wysokości nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego i ich zwrotem zakończonych wydaniem decyzji o ustaleniu nienależnie pobranych świadczeń oraz o zwrocie kwoty;
- **2 postępowania** wszczęte w trybie art. 30 ust. 2 ustawy dotyczące umorzenia dłużnikowi należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego łącznie z odsetkami w całości lub w części;
- **1 postępowanie** dotyczące odroczenia terminu spłaty/rozłożenia na raty kwoty zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego lub nienależnie pobranych świadczeń.

(dowód: akta kontroli: 12)

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Działdowie podejmował działania wobec **146** dłużników alimentacyjnych, tj.:

- **86** dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym był Burmistrz Działdowa,
- **60** dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym był wójt/burmistrz/prezydent innej gminy.

W okresie objętym kontrolą do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Działdowie nie wpłynęły żadne wnioski o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych w trybie art. 3 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

(dowód: akta kontroli: 12)

Założono, że losowy dobór próby badawczej dokonany zostanie w oparciu o profesjonalny osąd kontrolerów spośród wszystkich postępowań administracyjnych w zakresie ustalania uprawnień do świadczeń z funduszu alimentacyjnego i uznania dłużników za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych oraz ze wszystkich spraw z zakresu podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Działdowie w okresie objętym kontrolą.

Kontroli i analizie poddano:

1. Sprawy z zakresu prowadzonych postępowań administracyjnych

łącznie kontroli i analizie poddano **10 spraw** z zakresu realizacji ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w których prowadzono **10** postępowań administracyjnych, zakończonych wydaniem decyzji w tym:

- **5 spraw** związanych ze świadczeniami z funduszu alimentacyjnego, w których przeprowadzono **5** postępowań administracyjnych zakończonych wydaniem decyzji przyznających prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- **2 sprawy** zakończone wydaniem decyzji odmawiającej prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- **2 sprawy** dotyczące uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
- **1 sprawę** dotyczącą nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

(dowód: akta kontroli: 13-17)

2. Sprawy z zakresu działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych

łącznie kontroli i analizie poddano **10 spraw** z zakresu podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych określonych ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – dotyczących 10 dłużników alimentacyjnych, w tym wobec:

- **5 dłużników**, dla których organem właściwym był Burmistrz Miasta Działdowo;
- **5 dłużników**, dla których organem właściwym był wójt/burmistrz/prezydent innej gminy.

Akta spraw z zakresu prowadzonych postępowań administracyjnych, jak i podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań i działań.

(dowód: akta kontroli: 13, 18-19)

VI. Ustalone nieprawidłowości i uchybienia

W czasie prowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono:

- **uchybiecie o charakterze powtarzalnym, tj.**

W **8 przypadkach**, co stanowiło **80 %** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych, w decyzjach administracyjnych w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego błędnie wskazano Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Działdowie jako organ administracji publicznej wydający decyzje. Zgodnie z art. 12 ust. 2 w związku z art. 2 pkt 9 i 10 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów organem właściwym do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej lub dłużnika alimentacyjnego. Decyzje organu I instancji powinny zawierać oznaczenie organu wydającego

tj. Burmistrza Miasta Działdowo.

Dotyczy decyzji: FA.III.530.78.2021, FA.III.530.77.2021, FA.III.530.160.21, FA.III.530.178.2021, FA.III.530.29.2022, FA.III.530.138.2021, FA.III.530.35.2022, FA.III.530.7.2.2021.

(dowód: akta kontroli: 14-16)

Skutek ustalonych uchybień:

Powyższe uchybienie – na dzień rozpoczęcia kontroli - nie skutkowało negatywnie dla żadnej ze stron prowadzonych postępowań administracyjnych.

Przyczyną powstania stwierdzonego uchybienia jest niewystarczający nadzór Dyrektora MOPS w Działdowie nad realizacją bieżących zadań objętych kontrolą.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i oceny wnoszę o:

- wskazywanie w decyzjach administracyjnych - Burmistrza Miasta Działdowo - jako organu administracji publicznej wydającego decyzję administracyjną.

Proszę Panią o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonego uchybienia oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, **w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia**, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
*Artur Chojecki***